

Sygn. akt VIII U 1184/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 lipca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Łazowska
Protokolant:	Korneliusz Jakimowicz

po rozpoznaniu w dniu 16 lipca 2014 r. w Gliwicach

sprawy D. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

przy udziale P. D. (1)

o ponowne ustalenie podlegania ubezpieczeniom społecznym

na skutek odwołania D. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 21 marca 2014 r. **nr** (...)

oddala odwołanie.

(-) SSO Grażyna Łazowska

Sygn. VIII U 1184/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 21.03.2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. podtrzymał stanowisko zawarte w decyzji z dnia 7.04.2010r., w której stwierdził, że ubezpieczona D. M. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę nakładczą w okresie od 1.03.2006r. do 30.11.2008r. u płatnika składek – P. D. (2). W uzasadnieniu wskazano, że prawomocnymi wyrokami sądu orzeczono, że ubezpieczona w powyższym okresie nie podlega ubezpieczeniom społecznym z tytułu umowy o pracę nakładczą. Ubezpieczona nie przedłożyła żadnych nowych dowodów, a zatem brak było podstaw do zmiany stanowiska w sprawie.

W odwołaniu od powyższej decyzji, ubezpieczona wniosła o jej zmianę w ten sposób, że podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym u płatnika składek P. D. (1). W uzasadnieniu wskazała, że o ważności umowy o pracę nie decyduje wysokość wypłacanego wynagrodzenia i powołała się na decyzję ZUS w L. z 9.01.2014r. Nadto podniosła, że formuła użyta przez organ rentowy , „podtrzymuje stanowisko zawarte w decyzji z 2010r.” jest niezrozumiała i niespójna w polskim prawie.

ZUS wniósł o oddalenie odwołania podtrzymując stanowisko zawarte w zaskarżonej decyzji.

Zainteresowany P. D. (1) nie zajął stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił i zważył, co następuje.

Decyzją z dnia 7.04.2010r. organ rentowy stwierdził, że ubezpieczona nie podlegała w okresie od 1.03.2006r. do 30.11.2008r. obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym tj. emerytalnemu i rentowym oraz dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę nakładczą zawartej z płatnikiem składek - (...) P. D. (1). Organ rentowy uznał, że umowa zawarta przez ubezpieczoną i zainteresowaną miała charakter pozorny.

Sąd Okręgowy w Gliwicach wyrokiem z dnia 11.10.2011r., w sprawie VIII U 1274/10 oddalił odwołanie ubezpieczonej. Apelacja ubezpieczonej od tego orzeczenia została oddalona wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 11.12.2012.

W dniu 22.04.2013r. ubezpieczona wniosła o ponowne ustalenie podlegania ubezpieczeniom społecznym z tytułu umowy o pracę nakładczą świadczonej dla zainteresowanego w podanym wyżej okresie. Organ rentowy decyzją z dnia 21.06.2013r. podtrzymał stanowisko zawarte w decyzji z dnia 7.04.2010r. Prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w G. dnia 20.11.2013r., w sprawie VIII U 2040/13 odwołanie ubezpieczonej zostało oddalone.

Następnie w dniu 23.01.2014r. ubezpieczona złożyła kolejny wniosek o ponowne ustalenie podlegania ubezpieczeniom społecznym z tytułu umowy o pracę nakładczą zawartej z zainteresowanym w podanym wyżej okresie. W uzasadnieniu ubezpieczona podniosła te same argumenty, co w poprzednim wniosku, a dodatkowo powołała się na decyzję nr (...) ZUS w L. z dnia 9.01.2014r.

W decyzji tej, ZUS w L., uznał za nieprawidłowe stanowisko ubezpieczonej, w sprawie ustalenia obowiązku opłacania składek na ubezpieczenia społeczne za osobę zatrudnioną na podstawie umowy o pracę nakładczą. Przedmiotem decyzji interpretacyjnej był wniosek ubezpieczonej : czy w przypadku zatrudnienia osób wykonujących pracę nakładczą będzie zobowiązana do uiszczania za nich składek ubezpieczeniowych w przypadku, gdy nie osiągną w danym miesiącu wynagrodzenia określonego § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z 31.12.1975r. w sprawie uprawnień pracowniczych osób wykonujących pracę nakładczą.

W ocenie ubezpieczonej decyzja ta stanowi nowy dowód w sprawie.

Postanowieniem z dnia 5.02.2014r. organ rentowy wznowił postępowanie wyjaśniające w związku z wnioskiem ubezpieczonej i zobowiązał ją do złożenia innych, nieznanych dowodów w sprawie. W odpowiedzi ubezpieczona wskazała, że organ rentowy nie ma prawa do wzywania stron o dostarczenie dowodów, które są w posiadaniu tego organu oraz że dotyczy to decyzji nr (...) ZUS w L..

Pismem z dnia 4.03.2014r. organ rentowy powiadomił ubezpieczoną o zakończeniu postępowania w sprawie ponownego ustalenia podlegania ubezpieczeniom z tytułu umowy o pracę nakładczą, a następnie w dniu 21.03.2014r. wydał skarżoną decyzję. / akta rentowe/.

Odwołanie ubezpieczonej nie zasługuje na uwzględnienie.

Postępowanie przed sądem w sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych jest postępowaniem kontrolnym mającym na celu sprawdzenie prawidłowości decyzji organu rentowego. Zakres rozpoznania sprawy jest wyznaczony zakresem przedmiotowym i podmiotowym zaskarżonej decyzji. Decyzja rentowa nie ma przymiotu powagi rzeczy osądzonej, co oznacza, że organ rentowy może podważyć swoją błędną decyzję jeżeli powołano się na nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem decyzji mające wpływ na ustalenie uprawnień ubezpieczeniowych. Zatem nie

zachodzi tu stwierdzenie nieważności decyzji rentowej wydanej w sprawie już dawniej ostatecznie rozstrzygniętej inną decyzją (art. 156 § 1 pkt 3 k.p.a.).

Zgodnie z 83a ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2009r., Nr 205, poz. 1585 ze zm.) prawo lub zobowiązanie stwierdzone decyzją ostateczną Zakładu ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na to prawo lub zobowiązanie. Z przepisu tego wynika, że ponowne ustalenie przez Zakład (z urzędu lub na wniosek) prawa lub zobowiązania jest dopuszczalne wtedy, gdy spełnione zostaną łącznie następujące przesłanki:

- prawo lub zobowiązanie stwierdzone zostało decyzją ostateczną Zakładu,
- po uprawomocnieniu się tej decyzji przedłożono Zakładowi nowe dowody lub ujawniono okoliczności,
- przedłożone nowe dowody lub ujawnione okoliczności istniały przed wydaniem decyzji,
- przedłożone nowe dowody lub ujawnione okoliczności mają wpływ na to prawo lub to zobowiązanie (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 września 2010r., sygn. akt II UK 260/09, M.P.Pr. (...) -159, lex nr 736463).

W przedmiotowej sprawie spełniona została pierwsza z wymienionych przesłanek, gdyż zobowiązanie, którego ponownego ustalenia żąda ubezpieczona, została stwierdzona ostateczną decyzją organu rentowego z 7.04.2010r.

Następnymi przesłankami ponownej oceny uprawnień ubezpieczeniowych są "nowe dowody" i "ujawnione okoliczności" istniejące przed podjęciem decyzji rentowej i mające wpływ na prawo lub zobowiązanie.

Odnosząc się do pierwszej podstawy wznowienia postępowania należy stwierdzić, że o ile organ rentowy nie posiada uprawnień do dokonania odmiennej oceny dowodów, na mocy których wydał decyzję rentową (zob. uchwałę siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2003 r., III UZP 5/03, OSNPUSiSP 2003, nr 18, poz. 442 z aprobowaną glosą 2 K. Ś., i wyrok SA w Katowicach z dnia 30 maja 2001 r., III AUa 2508/00, PP 2002, nr 10), o tyle wzruszenie takiego rozstrzygnięcia może być przeprowadzone w sytuacji przedstawienia nowych dowodów podważających wiarygodność uprzednio zgromadzonego materiału dowodowego.

W sposób swoisty i szeroki ujmowana jest przesłanka ujawnionych okoliczności istniejących przed wydaniem decyzji rentowej. Okoliczności te nie muszą być tylko faktami, na które strony realizacyjnego stosunku prawnego ubezpieczeń społecznych nie mogły się powołać w poprzednim postępowaniu (wtedy ich nie znały), lecz także takimi faktami, które powinny być znane przy dolożeniu należytej staranności, jednakże na skutek błędu, zaniedbania, przeoczenia czy niezajomości przepisów nie zostały uwzględnione. Ujawnione okoliczności mogą zatem wynikać zarówno ze zgłoszenia nowych (nieznanych) dowodów wpływających na odmienną, od dokonanej pierwotnie, ocenę stanu faktycznego, jak i stanowić podstawę do ponownego ustalenia prawa lub zobowiązania w sytuacji wydania decyzji rentowej nieuwzględniającej lub błędnie uwzględniającej te okoliczności (niekoniecznie nieznanne, ale istniejące przed podjęciem decyzji), które wpłynęły na wadliwe nabycie prawa do świadczenia lub przyczyniły się do nieuzasadnionej odmowy przyznania uprawnień ubezpieczeniowych. W związku z tym nie można powoływać się na prawo do świadczenia ustalonego błędną decyzją organu rentowego, która po ujawnieniu błędu została zmieniona (konsekwencja braku powagi rzeczy osądzonej decyzji rentowej), jeżeli nie zostały spełnione warunki, od których zależy nabycie tego prawa. Tym samym nie działa tu zasada ochrony praw nabytych, bowiem nie obejmuje ona praw przyznanych niesłusznie. Uchybienia organu rentowego przy ustalaniu uprawnień lub zobowiązań polegać mogą na nieprawidłowej wykładni przepisu prawa bądź bezprawnym działaniu ubezpieczonego lub innych osób (np. świadome wprowadzenie w błąd organu rentowego, fałszywe zeznania świadków).

W tym miejscu wskazać należy, że ubezpieczona we wniosku z dnia 23.01.2014r. powołała się na te same argumenty, które podnosiła we wniosku z 22.04.2013r. i które były przedmiotem merytorycznej oceny przez Sąd Okręgowy w (...)w sprawie VIII U 2040/13. Argumenty te nie miały cechy „nowości”, wobec czego odwołanie ubezpieczonej

zostało oddalone. Z tych przyczyn Sąd rozpoznający niniejszą sprawę nie dokonywał ponownej oceny tych samych okoliczności.

Jedynym nowym elementem wniosku z dnia 23.01.2014r. stanowi powołanie się na decyzję interpretacyjną nr 590 ZUS w L..

Zdaniem Sądu, decyzja ta nie stanowi nowego dowodu bądź okoliczności w rozumieniu przytoczonego wyżej przepisu, uzasadniającej zmianę stanowiska organu rentowego. Przedmiotem interpretacji dokonanej przez ZUS w L. były zasady podlegania ubezpieczeniom społecznym przez osoby wykonujące pracę nakładczą, w tym obowiązek odprowadzania przez pracodawcę, składek na ubezpieczenia tych pracowników, bez względu na wysokość osiągniętego przychodu.

Natomiast, co do ubezpieczonej prawomocnie przesądzono, że umowa o pracę nakładczą zawarta z zainteresowanym miała charakter pozorny, i z tej przyczyny nie może stanowić tytułu ubezpieczenia społecznego. Taki stan faktyczny nie był podstawą wniosku o wydanie interpretacji, a zatem orzeczenie ZUS w L. nie ma wpływu na rozpoznawaną sprawę.

W konsekwencji Sąd uznał, że ubezpieczona składając wniosek o ponowne ustalenie podlegania ubezpieczeniom społecznym z tytułu umowy o pracę nakładczą zawartej z zainteresowanym, nie ujawniła okoliczności istniejących przed wydaniem decyzji z dnia 7.04.2010r. i mających wpływ na podleganie ubezpieczeniom społecznym z tytułu wykonywania pracy nakładczej oraz nie wskazała nowych dowodów w sprawie. Prawidłowo zatem, organ rentowy podtrzymał stanowisko zawarte w decyzji z dnia 7.04.2010r., albowiem brak było podstaw do jego zmiany.

Mając na uwadze powyższe Sąd uznając odwołanie za bezzasadne na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

(-)SSO Grażyna Łazowska